

Zeitschrift: Igl Ischi : organ della Romania (Societat de Students Romontschs)
Herausgeber: Romania (Societat de Students Romontschs)
Band: 78 (1993)
Heft: 5

Artikel: Homosexualitad e baselgia
Autor: Tanner-Herter, Ursi
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-882631>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

Download PDF: 08.02.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Homosexualitad e baselgia

Ursi Tanner-Herter

Il 10 da fevrer 1994 ha ina pintga notizia ella NZZ svegliau miu interess: «L'egualitad da homosexuals ei tenor il Vatican negin dretg human». Quei era la reacziun sil parlament europeic che ha giu condemnau la discriminaziun da homosexuals e che era per lètgs denter tals. El niev catechissem dalla baselgia catolica vegn ei bein punctuau ch'ils homosexuals astgien buca vegnir discriminai, propi *viver* lur esser astgan els denton buc (cp. 2357-2359).

E co ei quei en mia baselgia, ella reformada? - Nies grond avantatg ei che nus vein negina autoritad che astga tschintschar en num dalla baselgia. Il medem mument sa quei er esser nies disavantatg: ei para che nossa baselgia hagi negin meini... Quei constat denton buc. Tier nus ei mintgin e mintgina, laics e teologs, obligai ed envidai da s'occupar culs problems e cullas damondas da nies temps. Agid per tals patratgs ei la Bibla. Ei dat per quei reformai ch'ei spert a fin cun lur ponderaziun pertuccont la homosexualitad: Els legian el cudisch Leviticus (III Mose) 18,22: «Cun in um has ti buca relaziuns sexualas sco cun ina dunna; quei ei ina sgarschur» ed en 20,13: «Sch'in um ha relaziuns sexualas cun in um sco cun ina dunna, fan els enzatgei sgarscheivel; omisdus ston murir; lur saung vegni sur els». - Ei quei buc in plaid clar encunter praticas homosexualas? - Considerond denton il context cultural e religius da quella lescha, eis ei buca schi clar pli ch'ella sedrezzi encunter relaziuns homosexualas sco talas. Il plaid hebraic ch'jeu hai translatau cun «sgarschur» ni «enzatgei sgarscheivel», cumpeggia tut quei ch'ei jester ord vesta dall'atgna cultura e religiu e ch'ins resenta per quei sco prigulus e sco motiv da temas ed anguoschas. Ils capetels 18 e 20 ein ina mischeida da tals usits (cp. er la brev als Romans 1,26s.). Quei ch'ins fetschi en Israel, stoppi star en cuncontrast culs usits

profans e religius dils pievels vischinonts. - Ella Mesopotamia paran relaziuns homosexualas d'esser stadas enzatgei normal. En Egipta perencunter enzatgei che cunvegneva buc. Tonaton demonstrescha leu il victur sia pussonza violond il victorisau! Denter ils deus era quei buc auter: Seth sefa da grond ch'el hagi fatg «l'ovra d'in um» a Horus, siu frar ed adversari. - Ella cunfessiun negativa el cudisch dils morts (cap. 125) sincerescha il cartent, ch'el hagi buca giu relaziuns homosexualas.

Per nus carstgauns dad oz eis ei empau auter che pils carstgauns dil temps dalla Bibla: Nus enconuschein cuncarstgauns che sesentan attratgs da carstgauns da lur schlatta (sex), che giavischan ina relaziun semeglionta alla lètq cun quels e che pretendan il medem schurmetg dil stadi ed ils medems dretgs per talas relaziuns sco per la lètq denter heterosexuals. La homosexualitad vivida ei negin cult ni usit d'ina cultura jastra pli, mobein in sempel basegns human. - Er enzatgei auter ha midau dapi il temps dalla Bibla: Per in liung temps cartev'ins, che homosexualitad seigi in secuntener ch'in carstgaun tscharni sez, enzatgei encunter la natira ni silmeins enzatgei neurotic ni malsaun. La scienza dad oz ha denton mussau, che quei dependa buca dalla libra veglia d'in carstgaun, mobein da ses gens, ch'ei seigi pia sia determinaziun genetica, q.v.g. in *element constitutiv* da siu esser. Quei sforza nus da midar nossa vesta: Nus astgein buca considerar pli gitg homosexualitad sco in secuntener *encunter* la natira, mobein sco varianta ni giug dalla natira. Ord vesta religiosa sto jeu silmeins dumandar: Sa la natira far giugs e variantas ch'ei sgarscheivels (Lev 18,22 e 20,13) els egls dil scaffider? Las enconuschientschas scientificas damondan plitost ina nova valetaziun ed oravontut ina renconuschientscha dalla homosexualitad.

Dat ei homosexualitad ella Bibla? Per ordinari renviesch'ins sin Genesis 19,5: l'istoria dils aungheis tier Lot. El pertgira ils jasters dils umens da Sodom che damondan: «Lai sortir els, per che nus hagian contacts sexuals cun els». Dils commentaturs e lecturs dalla Bibla vegn quei plaid capius el senn sexual, schegie ch'el ei per ordinari translataus cun «per che nus enconuschien els». Quei sto denton buc esser. Il plaid hebraic ei ambivalents. Igl ei buca segir, ch'ils umens da Sodom han vuliu violar ils hosps da Lot - quei ei plitost in product dalla fantasia dils lecturs, che vulan saver bia dapli dil puccau dalla glied da Sodom che quei che l'istoria raquenta ...

Dat ei indezis da relaziuns homosexualas, q.v.g. dad amicezia ed amur denter carstgauns dalla medema schlatta (dil medem sex) ella Bibla? - Il pli probabel ei quei il cass denter David e Jonathan. Suenter la mort da siu amitg, gi David: «Dapli che l'amur d'ina dunna ei stada ti'amur per mei» (II Sam 1,26). - Remarcabel ei era la relaziun denter Rut e lur sira Naemi. Rut gi: «Nua che ti vas, mon er jeu, e nua che ti stas, stun er jeu. Tiu pievel ei miu pievel, e tiu Deus ei miu Deus. Nua che ti mieras, mierel er jeu ...» (Rut 1,16s.) - in text duvraus savens a caschun dad

enzinnadas! - E tgei eis ei culla relaziun da Jesus cul «giuvnal ch'el ha giu bugen» (Gion 13,23; 19,26; 20,2; 21,7.20)? - Secapescha vul negin exeget interpretar quellas relaziuns sco homosexualas. Pertgei atgnamein buc? Fuss quei schi abstrus e sgarscheivel?

Il plaid «homosexual» ni «homosexualitad» plai buca dil tut a mi. Perquei che nus vein el romontsch nuot meglier, stoiel tonaton duvvar. Tenor miu meini ei il plaid buc adattaus, perquei ch'el *reducescha* tals carstgauns sin lur sexualitad - sco sche quei fuss igl essenzial d'in carstgaun e d'ina relaziun denter carstgauns! Per consequenza evochescha quei associaziuns faulsas: El «Bündner Kirchenbote» dils meins da fenadur ed uost 1994 (p.11 sut rubrica «nossa vusch») vegn exprimiu la tema che plevons homosexuals seigien in prighel per la giuventetgna, perquei ch'en biars dad els seigi il desideri da surmenar il giuvenil. - Pertgei ei aunc negin vegnius sill'idea che teologs heterosexuals seigien il medem prighel per *lur* scolars e teologas heterosexualas per *lur* scolars? La risposta ei tut semplia: perquei ch'ils heterosexuals - ch'ins resenta aunc adina sco «normals» - vegnan *buca* reduci sin lur sexualitad! - Mintga carstgaun ei responsabels visavi siu partenari ni sia partenaria per quei ch'el fa cun sia sexualitad. Quei vala en relaziuns heterosexualas aschi bein sco en relaziuns homosexualas. Pertgei duessen relaziuns homosexualas esser mendras che relaziuns heterosexualas, schi gitg che lur fundament ei la carezia vicendeivla e la libra veglia dad omisdu(a)s partenari(a)s? Relaziuns homosexualas en quei senn fan schi pauc donn ad enzatgi sco relaziuns heterosexualas.

Jeu crei che negin cristian - gnanc la baselgia catolica che pretenda che la sexualitad humana seigi mo legitimada culla finamira da dar vinavon la veta - hagi il dretg da cundemnar in cuncarstgaun homosexual, er buca cull'autoritad biblica. Sch'el s'orientescha a siu meister, Jesus Cristus, astg'el buca vegnir cul bustab dalla lescha ni digl apiestel Paulus. El sto denton setener vid il spért da Jesus, ch'ha sez viviu la grazia e la carezia da Diu acceptond il cuncarstgaun aschia sco el era. El ei seschais en cun discriminai da tuttas sorts; buca per cundemnar els, mobein per schar sentir els la carezia da Diu, regalond nova veta ad els. Gest quei ei er nies duer!

